

Miljödepartementet Regeringskansliet

Remiss om Trafikanalys Rapport 2022:14 Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning, M2022/01828

Er beteckning: M2022/01828

Sammanfattning

Länsstyrelsen ställer sig i huvudsak positiv till rapportens förslag. Vi lämnar i det följande några generella och några specifika synpunkter.

Generella synpunkter

Rapporten är bra sammanställd, men vi saknar en samlande kommentar med en prioritering av vilka av föreslagna åtgärder som bedöms som mest angelägna. Det är positivt att andra myndigheters synpunkter presenteras jämte förslagen.

Länsstyrelsen i Örebro län vill instämma i en synpunkt om förutsättningarna för förslagen i rapporten som Myndigheten för Trafikanalys pekar på. Det är att utgångspunkten för rapporten är den nu beslutade politiken. Om förutsättningarna ändras, t ex genom lättnader i reduktionsplikt och skatter på energi krävs kraftigare åtgärder på andra områden för att klimatmålen ska nås.

Avsnitt 4.1 Förslag inom hållbara förnybara drivmedel- trafikslagsövergripande

Länsstyrelsen i Örebro län anser att förslaget att brett utreda hur reduktionsplikten bör se ut vid sidan av en handel med utsläppsrätter är bra. Det har dessutom påverkan på hur Sverige tillämpar LULUCF-förordningen (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk), och utredningen bör spegla även detta.

Avsnitt 4.2 Förslag inom ett transporteffektivt samhälle - trafikslagsövergripande

Länsstyrelsen i Örebro län ser mycket positivt på förslaget att införa transporteffektivt samhälle som en grundläggande transportpolitisk princip vilket inbegriper att man tittar på hur befintlig infrastruktur kan nyttjas så effektivt som möjligt med så liten miljöpåverkan som möjligt. I Örebro län ser vi särskild potential i utveckling av järnvägssträckan

Oslo – Stockholm. Detta innebär också att markanvändningen blir mer effektiv (fokus på steg 1- och 2-åtgärder).

Avsnitt 5.1 Förslag inom hållbara förnybara drivmedel- vägtrafik

Länsstyrelsen i Örebro län är positiv till förslaget att främja inhemsk biodrivmedelsproduktion, men det bör gälla trafikslagsövergripande.

Vi saknar dock en systemanalys av vilka bränsleslag som bör finnas till vilka fordon/trafikslag ur ett behovsperspektiv (tex för lantbruket) och ur ett beredskapsperspektiv, vilket även knyter an till avsnitt 10.4 (konsekvenser för totalförsvaret). Den systemanalysen bör utföras på regional nivå, med samarbete och återkoppling på nationell nivå.

Avsnitt 5.2 Förslag inom ett transporteffektivt samhälle - vägtrafik

Länsstyrelsen i Örebro län tillstyrker förslaget att genomföra ett paket för effektivitet. De olika nivåerna (stat, kommun, region) måste samarbeta för att lösningarna ska hänga ihop och energieffektivitet måste komma in som en faktor bredvid tid- och kostnadseffektivitet.

Likaså ser Länsstyrelsen i Örebro län positivt på förslaget att sänka hastigheten i tätbebyggt område. Det underlättar samspel mellan olika trafikslag, samt verkar genom så kallad nudging till att underlätta val av cykel som alternativ till bil.

Länsstyrelsen i Örebro län föreslår att statlig medfinansiering av steg 1 och 2-åtgärder eventuellt kan införas om behov identifieras i paketet för effektivitet.

Avsnitt 5:3 Förslag inom energieffektiva vägfordon

Länsstyrelsen ser positivt på uppdraget gällande tillträde till laddning i Sverige. Länsstyrelsen välkomnar en förstärkt rätt för dem som idag inte har egen rådighet över att installera en laddplats, exempelvis boende i bostads- eller hyresrätter, att kunna installera laddinfrastruktur för hemmaladdning. Det skulle bidra till bättre förutsättningar för att använda en elbil eller laddhybridbil, så att elektrifieringstakten ökar. Länsstyrelsen i Örebro län vill dock påtala vikten av att ta fram en konsekvensanalys om i vilken utsträckning el kommer vara tillgänglig i framtiden.

Avsnitt 7 Förslag som för flygtrafiken

Länsstyrelsen i Örebro län ser positivt på satsningarna gällande elflyg. Det är dock viktigt att, i en konsekvensanalys, se över i vilken

utsträckning biobränsle och el kommer vara tillgänglig. Ett utbyte till fossilfritt flygbränsle behöver ske, men Länsstyrelsen i Örebro län saknar förslag om att minska antalet flygresor och flygtransporter. Om klimatutsläppen verkligen ska minska och om det som jord och skog kan producera ska räcka till kolinlagring, livsmedel till en växande befolkning, biobränsle, byggmaterial, ersätta plast med mera, så behöver flygresandet minska.

Avsnitt 8 Resonemang om järnvägen

Länsstyrelsen i Örebro län anser att bränslebyte i kapillärnätet bör lösas med batterifordon eller vätgas. Biobränslet behövs inom andra områden.

Avsnitt 10.4 Konsekvenser för totalförsvaret

Länsstyrelsen i Örebro län pekar på att det är viktigt för totalförsvaret att det finns en robusthet i bränslekvalitet och tillgång. Lösningarna för försvarets fordon måste vara långsiktiga, så att de kan användas när krisen inträffar. Då måste det finnas tillgång till väl fungerande bränsle.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Anna Olofsson med klimatstrateg Åsa Ödman som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Stina Sjölin, enhetschef Jonas Jansson, enhetschef Marcus Sjöholm, planhandläggare Aila Kollenhag och planhandläggare Johanna Hygerth medverkat.